

La modista de Balaguer, Jaume d'Urgell

*“ Una modista, de Balaguer,
per quatre quartos, s'ho deixa fer.
Una modista, del Ringo-rango,
per quatre duros, balla el fantdango
Mare, mare, mare,...mare vine,
mare vine, mare vine
Mare, mare, mare,...mare vine,
mare vine, ja ho veuràs
Tota pleneta de polvos,
pel davant i pel detrás.”*

Aquella cançó maliciosa li ressonava dins el cap sense aturador. No podia deixar de pensar-hi. Cada cop que anava al museu i veia aquella cançoneta anunciant anells fets amb botons li venia al cap la veritable història de la padrina de la mare. La famosa modista de Balaguer. Quin tip de riure si alguna de les protagonistes hagués sabut el veritable significat dels anells.

Feia anys hi havia hagut un petit taller de costura, com no podia ser en un altre lloc, al carrer Teixidors. La Maria, una noieta d' origen humil, sense pares ni germans, es dedicava a fer vestits a mida i barrets de tota classe per a la gent de Balaguer i comarca. Havia après a cosir de ben joveneta i hi tenia força traça. Els pares havien mort prematurament i ella havia quedat òrfena a mans d'una pietosa senyora de la ciutat. Li havia ensenyat tot el que sabia, a cosir, a fer barrets i a fer altres tipus de serveis, molt apreciats entre la clientela masculina. Les senyores de la ciutat aviat van fer cua a casa seva per a poder lluir els seus vestits, molt ben confeccionats a la moda i l'estil de l'època, inspirats en les millors creacions que venien de París. També, l'altra feina de la

Maria, apreciada entre els senyors estava inspirada en els millors bordells de París. Sí, la Maria de dia cosia i de nit entrava i sortia, fent gala del nom del seu petit taller, “Casa de barrets Maria”, no per tots sabut però oberta nit i dia. La dona del metge, la dona de l'alcalde, del farmacèutic, la mestressa de la fonda i un reguitzell de dones de reputació intacta eren les seves clientes. Les senyores hi anaven a carrera feta i al setembre hi feien cua per a poder estrenar vestit durant la Festa Major. Per circumstàncies de la vida, la Maria havia tingut una filla amb un militar que passava una temporada a la ciutat, estava casat i es va desentendre de la nena, això sí, cada mes enviava una petita pensió per a la seva manutenció. La Maria, no arribava a tot i com que la senyora que l'havia cuidat li havia ensenyat l'ofici, va tirar endavant com va poder. Feia veure que la nena era filla d'una cosina que no se'n podia fer càrrec i tots contents. La casa de barrets funcionava prou bé, els capells eren creacions úniques i genials i qui els lluïa era l'enveja del poble. Els que duïen barret i hi anaven a la nit també n'estaven molt contents, feia una bona feina. A poc a poc, els anys passaven i la noia feia fortuna. Un dia va decidir enviar la petita a un internat i ella va deixar de cosir i es va dedicar al seu altre ofici, al dels polvos per davant i per darrere. Les dones de la ciutat no van saber mai per quin motiu havia deixat de fer barrets i vestits a mida i havia tancat el taller. Ella sí, el militar havia tornat i s'havia instal·lat a la ciutat, amb la dona i els fills. No volia que la seva filla el veiés i que ell li pogués dir alguna cosa. No volia que la dona del militar fos clienta seva, això mai. La Maria es va voler acomiadar de les seves clientes fent-los un regal molt especial. La dona de l'alcalde, la dona del metge, de l'adroguer, la farmacèutica, les “civileres”, la mestressa de la fonda i totes les senyorasses que portaven elegantment les seves creacions

van rebre un regal de comiat molt especial. Abans de tancar el taller, les va fer avisar i com a obsequi de comiat i en atenció a la seva fidelitat, i la dels seus marits, va regalar a cadascuna un anell molt especial, una creació única i mai vista. L'última moda a París, digué. Cada dona va rebre una petita joia, un anells, tots diferents, confeccionat amb un botó. Les senyores contentes i agraïdes van lluir els anells durant la Festa Major, orgulloses de portar una creació especial, original i única, una prova de la categoria que tenien.

Sí, molta categoria la que tenien i la que mereixien.

Els homes sí que ho van entendre ben aviat, la dona que portava un anell de botó estava marcada, volia dir que el seu home era client de nit de la casa de barrets. Elles no ha van saber mai, ells sí, perquè la Maria després de la Festa Major va tancar portes i no va tornar mai més. Ells es van quedar amb un pam de nas i amb el record dels dits meravellosos de la Maria, que de nit també cosia, altres peces, això sí, i els seus dits ornamentats amb anells de botons.

No cal dir que ella sabia la cançoneta que cantaven a la seva esquena aquelles dones tan bones.

*“ Una modista, de Balaguer,
per quatre quartos, s'ho deixa fer.
Una modista, del Ringo-rango,
per quatre duros, balla el fantdango
Mare, mare, mare,...mare vine,
mare vine, mare vine
Mare, mare, mare,...mare vine,
mare vine, ja ho veuràs
Tota pleneta de polvos,
pel davant i pel detrás.”*